

Asiakasmaksu

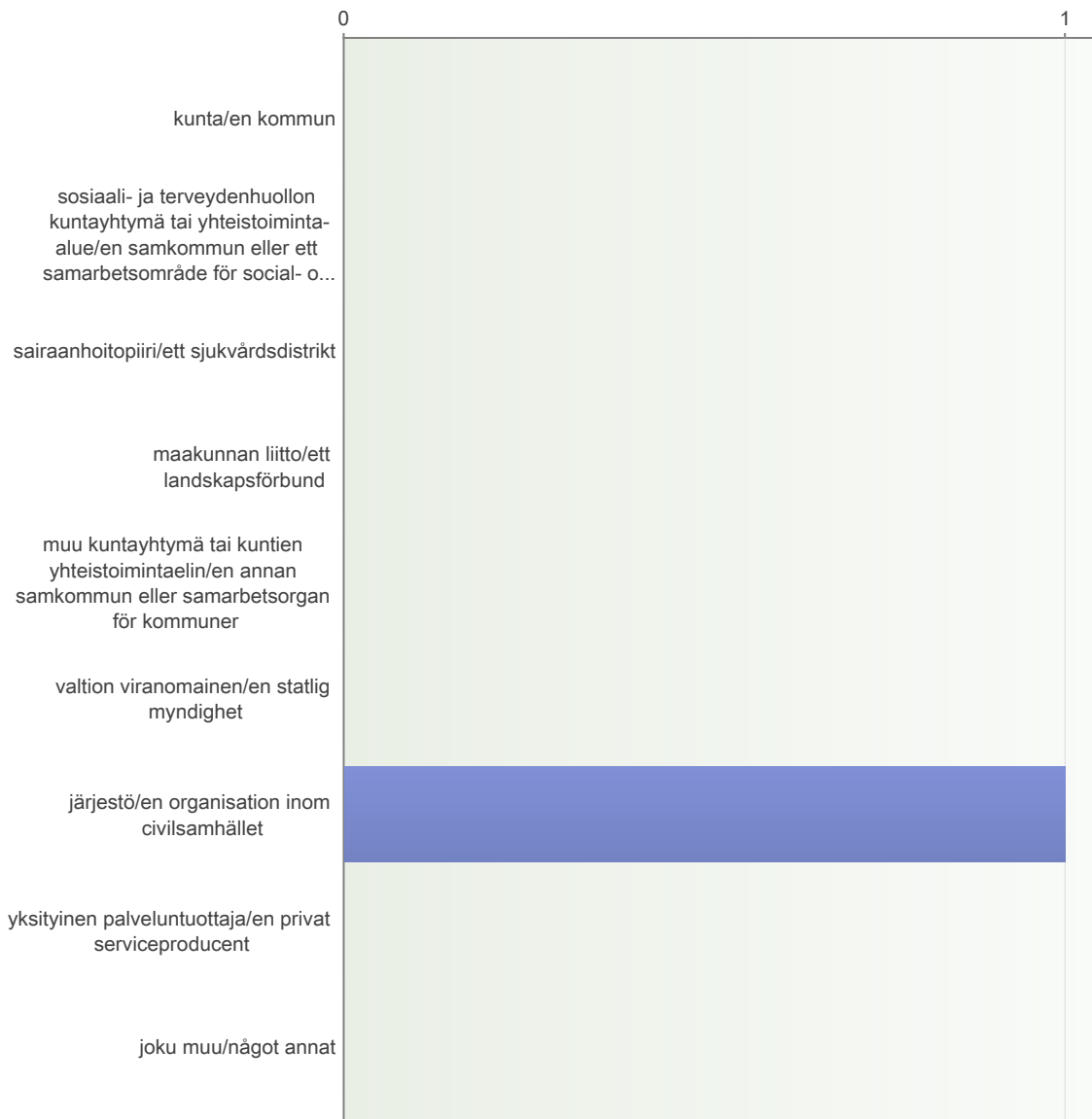
1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret	Lausuntopyyntön käsittelypäivämäärä toimielimessä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet	Toimielimen nimi/Organets namn
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry	Jussi Salo	jussi.salo@superliitto.fi	13.9.2018	puheenjohtaja

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Vastaajien määrä: 1

- SuPerin näkemyksen mukaan asiakasmaksulaki olisi käsiteltävä yhdessä valinnanvapauslain kanssa, koska ne molemmat liittyvät hyvin kiinteästi toisiinsa. Asiakasmaksulaki käsittelee vain maakunnan perimiä asiakasmaksuja ja siinä ei oteta huomioon millään lailla valinnanvapauslain mahdollistamia asiakkaan omalla rahalla maksamia lisäpalveluja. SuPerin näkemyksen mukaan näillä asiakkaan maksamilla lisäpalveluilla on suuri merkitys palvelujen laatuun ja taloustilanteen kiristyessä näiden lisäpalvelujen tarve kasvaa. SuPer haluaa kiinnittää lainsäätäjän huomion asiakasmaksulain valmistelussa vielä ainakin seuraaviin kysymyksiin:
  - 1)Miten varmistetaan perustuslakivaliokunnan vaatimus siitä, että asiakkaan taloudellinen asema ei voi olla esteenä palvelujen saamiselle, eivätkä asiakasmaksut saa siirtää palveluja niitä tarvitsevien tavoittamattomiin.? (PeVL 39/1996 vp)
  - 2)Miten em. perustuslakivaliokunnan kanta suhtautuu tämän osalta omalla rahalla ostettaviin lisäpalveluihin, jotka valinnanvapauslaki mahdollistaa?
  - 3)Jos maakunnan korvaus palveluntuottajalle jää pieneksi ja se johtaa vaatimattomaan palvelutasoon, niin onko asiakas pakotettu ostamaan omalla rahalla lisäpalveluna puuttuvaa laatua?
  - 4)Miksi asiakkaan itsensä ostamien lisäpalvelujen osuus ei kerrytä asiakasmaksukattoa?
  - 5)Asiakasmaksulaki määrittelee vain hintalapun eri palveluille. Missä todellisuudessa määritellään se, mikä on palvelun sisältö?
  - 6)Jos asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelma eivät ole maakuntia juridisesti velvoittavia, niin missä määritellään asiakkaan vähimmäisoikeudet riittäviin palveluihin?
  - 7)Onko asiakasmaksu ja maakunnan palveluntuottajille maksetut korvaukset vain osarahoitusta hyväosaisten palvelujen turvaamiseksi? Tapahtuuko asiakasmaksulain ja valinnanvapauslain yhdistelmässä vain tulonsiirto pienituloisilta suurituloisille, jos palveluihin käytettävä rahamäärä ei kasva?
  - 8)Onko asiakasmaksulain ja valinnanvapauslain yhdistelmä ristiriidassa perustuslain 6§:n määrittelemän kansalaisten yhdenvertaisuusvaatimuksen kanssa?

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Vastaajien määrä: 1

- Miten tämä laki edistää väestön oikeutta riittäviin ja yhdenvertaisiin sosiaali- ja terveystalouteen? Missä tässä laissa määritellään palvelujen riittävyys? Missä muualla palvelujen riittävyys on määritelty?

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Vastaajien määrä: 1

- -

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Vastaajien määrä: 1

- -

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Kaikki palvelut mistä maakunta saa maksun periä on määriteltävä tässä laissa. Jos syntyy jokin uusi palvelumuoto, niin onko se aina ilmaispalvelu? Missä määritellään se, mistä lisäpalvelusta palveluntuottaja saa laskuttaa?

Voiko yksityinen palveluntuottaja periä maksuja ja maakunnan palveluntuottaja ei, koska jotain palvelua ei ole määritely maksulliseksi asiakasmaksulaissa?

Kieltäkö asiakasmaksulaki yksityiseltäkin palveluntuottajalta maksujen perimisen palveluista, joita ei ole säädetty maksulliseksi asiakasmaksulaissa? Näkemyksemme mukaan sitä ei kielletä ja tämä asettaa maakunnan palveluyksiköt epäedullisempaan asemaan.

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Vastaajien määrä: 1

- -

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Vastaajien määrä: 1

- -

10. 7 §. Päätös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Vastaajien määrä: 1

- -

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Vastaajien määrä: 1

- -

12. 9 §. Maksuttomat terveystalvet/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 1 momentin kohdassa 6 edellytetään, että vanhuspalvelulain 12§:ssä määritellyt ennaltaehkäisevät neuvontapalvelut on oltava maksuttomia. Miten näiden palvelujen toteutuminen käytännössä varmistetaan esim. yksityisten toimijoiden sotekeskuksissa, kun näistä ei makseta kapitaatiokorvauksen lisäksi erilliskorvauksia?

Pykälän 1 momentin kohdassa 9 edellytetään, että tehostetun palveluasumisen asukkaan sairaanhoidon palvelut ovat maksuttomia. Miten valvotaan riittävien sairaanhoidon palvelujen toteutuminen? Esim. yksityisen yrityksen tehostetun palveluasumisen yksikölle voi aiheutua merkittäviä lisäkustannuksia siitä, että palveluyksikössä tarvitaan merkittävästi lisää lääkäripalveluja. Miten huolehditaan se, että yksikössä on riittävästi haavahoidon koulutuksen osaavaa koulutusta? Osaamista ei anna sairaanhoitajan eikä lähihoitajan perustutkinto. Diabeteksen osaaminen vaatii myös merkittävää lisäosaamista. Miten turvataan henkilöstön koulutus tässä?

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Vastaajien määrä: 1

- Maksukattoon eivät sisälly maksut omalla rahalla ostettavista lisäpalveluista, joilla voi olla suurikin merkitys valinnanvapauslain määrittelemissä palveluissa (asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti).

Maksukatossa ei huomioida sitä, mikäli asiakas joutuu omalla rahalla ostettavien lisäpalveluiden avulla parantamaan palvelujensa laatua esim. asiakassetelillä tai henkilökohtaisella budjetilla.

14. 11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Vastaajien määrä: 1

- -

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- -

16. 13 §. Sosiaali- ja terveyskeskuksen avosairaanhoito/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Vastaajien määrä: 1

- Voiko pykälän säädös johtaa siihen, että sote-keskus ei tee asiakkaalle riittäviä tutkimuksia, vaan lähettää hänet välittömästi maakunnan vastuulla oleviin erikoissairanhoidon palveluihin?

Voiko sote-keskuksessa päästä nopeammin lääkärin vastaanotolle, mikäli asiakas maksaa maakunnan perimän asiakasmaksun lisäksi lisämaksua hänelle tarjotusta ohituskaistasta?

Saako asiakkaan itse maksamalla lisärahalta ohituskaistan palveluihin? Valinnanvapauslaissa mahdollistetun käytännön yhteensopivuus asiakasmaksulainsäädännön kanssa on ongelmallinen, koska asiakas voi omalla rahalla ostaa lisäpalveluita.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikkakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Vastaajien määrä: 1

- -

18. 15 §. Avosairaanhoitoon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Vastaajien määrä: 1

- -

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Vastaajien määrä: 1

- -

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Vastaajien määrä: 1

- Pykälässä määritellään maakunnan perimille suun terveydenhuollon maksuille maksimit. Voiko suunhoidon toimintayksikkö periä näiden maakunnan perimien maksujen lisäksi lisäpalkkioita ja tarjota sitä vastaan nopeampia palveluaikoja tai parempilaatuisilla materiaaleilla toteutettuja toimenpiteitä?

Voiko asiakkaan maksamat lisäpalkkiot johtaa siihen, että palvelutaso määräytyy asiakkaan lisämaksukyvyn mukaan?

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Vastaajien määrä: 1

- -

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Vastaajien määrä: 1

- -

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Vastaajien määrä: 1

- -

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Vastaajien määrä: 1

- -

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoido/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Vastaajien määrä: 1

- -

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoito/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Vastaajien määrä: 1

- -

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Vastaajien määrä: 1

- -

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Vastaajien määrä: 1

- Voiko asiakas parantaa lyhytaikaisen tehostetun palveluasumisen tasoa maksamalla itse omalla rahalla lisäpalveluista?

Johtaako maksukäytäntö siihen, että pelkällä asiakasmaksulla saa vaatimattoman tason palvelut ja tasoa voi parantaa omalla rahalla, jos asiakkaalla riittää maksukykyä.

Tuleeko maahan asiakkaan lisämaksukyvyyn mukaan määräytyvät eritasoiset palvelut?

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Vastaajien määrä: 1

- -

30. 27 §. Osavuorokausihoito/27 §. Vård under en del av dygnet

Vastaajien määrä: 1

- -

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Vastaajien määrä: 1

- -

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Vastaajien määrä: 1

- -

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Vastaajien määrä: 1

- -

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Vastaajien määrä: 1

- -

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarintyg och läkarutlåtande

Vastaajien määrä: 1

- -

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- -

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Vastaajien määrä: 1

- -

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Vastaajien määrä: 1

- -

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Vastaajien määrä: 1

- -

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Vastaajien määrä: 1

- Voiko asiakas vapaasti valita pitkäaikaisen tehostetun palveluasumispaikan maksukyvyyn mukaan määräytyvien asiakasmaksujen ollessa kyseessä? Eli ovatko pienituloinen ja suurituloinen asiakas yhdenvertaisessa asemassa ja voivatko molemmat valita minkä tahansa hoitoyksikön?

Riittääkö asiakkaan asiakasmaksuksi pykälän mukaisesti määrätty 85% osuus tulosta, vai voiko olla riski siihen, että parempitasoiseen paikkaan vaaditaan kuitenkin asiakkaalta lisäksi asiakasmaksun lisäksi omaa rahaa?

41. 38 §. Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Vastaajien määrä: 1

- -

42. 39 §. Pitkäaikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Vastaajien määrä: 1

- -

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Vastaajien määrä: 1

- -

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Vastaajien määrä: 1

- -

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §. Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Vastaajien määrä: 1

- -

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Vastaajien määrä: 1

- -

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Maakunta voi periä asumispalvelun tukipalveluista kohtuullisen maksun? Voiko yksityinen yritys periä asiakkaalta lisämaksua tukipalveluista?

Saako yksityinen yritys periä maakunnan perimien asiakasmaksujen lisäksi asiakkaan omalla rahalla korvattavista lisäpalveluista maksua?

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehälle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Vastaajien määrä: 1

- -

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §. Uppehälle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Vastaajien määrä: 1

- -

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Vastaajien määrä: 1

- -

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Vastaajien määrä: 1

- -

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Vastaajien määrä: 1

- -

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §. Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Vastaajien määrä: 1

- -

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Vastaajien määrä: 1

- -

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Vastaajien määrä: 1

- -

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Vastaajien määrä: 1

- -

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Vastaajien määrä: 1

- -

58. 55 §. Viivästyskorko/55 §. Dröjsmålsränta

Vastaajien määrä: 1

- -

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- -

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Vastaajien määrä: 1

- -

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Vastaajien määrä: 1

- -

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Vastaajien määrä: 1

- -

63. 60 §. Palvelutuotannon seuranta palvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Vastaajien määrä: 1

- -

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Vastaajien määrä: 1

- -

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Vastaajien määrä: 1

- -

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Vastaajien määrä: 1

- -

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Vastaajien määrä: 1

- -

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande